

sveta in se dal po njem nadomeščati. Ali je to župnikovo postopanje zakonito opravičeno? Mazilovič.

Odgovor: Župnikovo postopanje ni zakonito opravičeno; zakaj noben član krajnega šolskega sveta se ne more dati po drugi osebi pri seji zastopati. Vsi sklepi dotične seje so zaradi tega neveljavni.

Znan mi je sledeči slučaj: Pred 13. leti se je dal neki župnik v nekem kraju na Štajerskem na isti način zaradi bolezni nadomeščati po svojem kaplanu pri seji krajnega šolskega sveta z naročilom, v nji v vseh zadevah proti učitelju glasovati. Učitelj je takoj spoznal nezakonitost tega početja, proglasil vse sklepe za neveljavne ter vložil ugovor na okrajni šolski svet, ki je hočeš, — nočeš, moral sejo kraj. šolskega sveta in vse njene sklepe razveljaviti ter odrediti novo sejo. To je župnik, ki je bil tudi član okrajnega šolskega sveta, predsednikov namestnik in glavarjev prijatelj, debelo gledal, da je moral učitelj zmagati in da se je on pred kmetom in gospodo tako hudo vrezal.

Ta dogodek ti daje direktivo, kako postopaj tudi ti, oziroma kateri drugi član ali ves krajni šolski svet v tej zadevi.

Nekateri gospodje duhovniki mnogokrat o pravici niti pojma nimajo; zato jih pošiljamo v šolo, da se je od a do ž do dobra nauče!

Dohhtar Ribež.

Slovenska Šolska Matica.

(Dalje.)

Za tako obsežno delovanje pa niti ti člani ne zadostujejo; zato je treba poiskati še drugih dohodkov. V ta namen se je obrnila Matica s prošnjo za denarno podporo na deželni zbor kranjski, na c. kr. naučno ministrstvo, na 87 posojilnic in hranilnic ter jim poslala izdane knjige. Deželni zbor kranjski in naučno ministrstvo še nista rešila prošnje, izmed posojilnic in hranilnic pa so le nekatere ustregle odborovi prošnji s tem, da so pristopile društvu kot ustanovnice ali letnice, ali pa so darovale društvu večjo vsoto, kakor n. pr. Mariborska posojilnica 50 K.*)

Hvala jil Velika večina pa se prošnji še ni odzvala. Največ bi se pri teh zavodih moglo storiti za društvo z osebnim vplivanjem na dotične odbornike. Zato pa imajo največ prilike poverjeniki, ki so večkrat v najtesnejši dotiki z njimi. Pravtako naj gg. poverjeniki pridobivajo za društvo druge imovitejše rodoljube itd. Le na ta način si bo postavilo društvo trdno podlago, na kateri bo moglo vzgraditi zasnovano podjetje in izvrševati svojo nalogo.

Matica se je obrnila na deželni odbor kranjski s prošnjo za podporo za izdavanje metodiških knjig za učiteljska, zlasti za dovoljenje pisateljskih nagrad, za »Navodilo« k Črnivčevi I. Računici. Tej prošnji pa se ni ugodilo, ker to »Navodilo« ni učna knjiga in ni aprobirano od naučnega ministrstva.

Da si osnuje svojo knjižnico, je stopila Matica v knjižno zvezo z vsemi slovanskimi in nekaterimi nemškimi društvi ter jim v ta namen poslala svoje publikacije. Odborovemu vabilu so se dozdej odzvala društva; Dědictví Komenského v Pragi z večjo zbirko knjig (s posredovanjem g. Jana Lega) »Učiteljsko udruženje« v Belgradu (z 81 knjigami, oziroma

zvezki) in »Hrv. pedagog. književni zbor« v Zagrebu (z slovanskimi knjigami.)

Svoje knjige je Matica podarila društvu »Ilirija« v Pragi in 5 koroškim članom.

Knjige so se poslale tudi vsem slovanskim in nekaterim nemškim šolskim listom v oceno.

S »Hrv. pedagoško-književnim zborom« v Zagrebu je stopila »Slov. Šolska Matica« v zvezo medsebojnega zamenjavanja vsakoletnih publikacij s temi-le pogoji:

1. Vsak društvenik imenovanih dveh društev dobi vsako leto, ako želi, poleg knjig svojega društva tudi publikacije drugega društva.

2. V ta namen ima dotični društvenik plačati razen društvenine svojega društva polovico letnega doneska drugega društva.

3. Za dobivanje knjig drugega društva namenjena vsota se dotičnemu odboru pošlje od odbora, ki je prispevek sprejel obenem z lastno društvenino.

Polovica letnine za »Hrv. pedagog.-književni zbor« znaša 1 K. Letos se je oglasilo 75 Matičarjev za hrvatske knjige, ki jih dobe naravnost od imenovanega društva. Sedem Matičarjev prejme tudi dozdanih 8 zvezkov »Pedagogijske enciklopedije« po polovični ceni, t. j. po 60 h za zvezek.

Svoje pisatelje, katerih je obilo, je nagrajevala Matica tako, da jim je plačevala po 40 K od tiskane pole ali po 250 K od tiskane strani. Urednik V. Bežek je dobival po 20 K od pole, gosp. Schreiner za stvarno ureditev Učnih slik po 100 K, tajnik Fr. Gabršek pa za poslovanje in sestavo imenika 100 K.

Po svojih pravilih prireja Matica tudi pedagoška predavanja. Dozdaj so bila naslednja:

1. G. ravnatelj Andr. Senekovič je dne 29. decembra 1900 v tukajšnji elektrarni razkazoval elektriške naprave.

2. G. prof. Iv. Macher je dne 25. marca 1901 v fizik. dvorani tukajšnje c. kr. I. drž. gimnazije predaval o rdečem snegu, krvavem dežju in drugih nenavadnih prirodnih prikaznih.

3. Dne 18. maja 1901 je predaval g. H. Schreiner v tukajšnjem »Narodnem domu« o fantaziji.

4. Dne 13. junija in 4. julija 1901 je predaval gospod prof. V. Bežek v Gorici o našem pravopisu in pravorečju.

5. G. ravnatelj Schreiner je govoril dvakrat (enkrat dne 5. decembra 1901 v učitelj. društvu za mariborsko okolico in dne 27. decembra 1902 v Narodnem domu v Ljubljani), o analizi duševnega obzorja otroškega.

6. G. prof. in c. kr. okr. šol. nadz. dr. J. Bezjak je leta 1902 predaval v učit. društvu za šentlenartski okraj o razlaganju besed, izrazov in rekel pri obravnavi beril v ljudski šoli.

7. Dne 5. oktobra 1902 je predaval g. prof. V. Bežek pri okr. učit. konf. v Gorici o formalnih in didaktičnih stopnjah in pa o razvijajoče — vpodabljačem pouku.

8. Dne 8. aprila 1903 je g. ravnatelj H. Schreiner razpravljaval formalne stopnje v Narodnem domu v Ljubljani.

9. Danes popoldne bo v tej dvorani predaval g. prof. V. Bežek o razvijajoče — vpodabljačem pouku.

Iz teh podatkov je razvidno, da se je odbor pošteno trudil, da zadosti svoji nalogi. Dela je bilo ves čas in na vseh straneh veliko, še več pa ga čaka. Toda odbor se ni strašil truda, ker si je bil v svesti, da je le na tej poti moči povzdigniti naše pedagoško slovstvo in s tem naše šolstvo. Ali in v koliko je izvršil odbor dano mu nalogo, o tem naj sodijo danes častiti društveniki sami.

*) Posojilnica v Ljutomeru 40 K, posojilnica v Trebnjem 20 K, posojilnica v Šmarju 20 K, posojilnica v Celju 20 K. Južno štajerska hranilnica v Celju je kupila knjig za 30 K, Posojilnica v Celju je postala ustanovnik z 80 K, posojilnica v Konjicah pa s 40 K.

K tajnikovemu poročilu predlaga gosp. nadučitelj. L. Perko, naj se v prihodnje ne da Katoliški Tiskarni nobena knjiga več tiskati, ker se v njej tiska tudi »Slovenec«, ki napada učiteljstvo in zasramuje veliko večino članov.

O tem predlogu se je vnela daljša debata. G. predsednik zagovarja dozdanje odborovo postopanje kot edino pravilno, zakaj društva ne vodijo politični nagibi, zato so bili odboru pri oddajanju tiskarskih del merodajni le go-spodarski oziri.

G. prof. dr. Jak. Žmavc želi, naj se društvo ne vtika v strankarske prepire.

G. nadučitelj Jos. Mešiček predlaga, naj se ne gla-suje o stavljenem predlogu, ampak naj se vsa stvar prepusti odboru. Pri glasovanju se ne sprejme noben predlog; Perkov predlog se odkloni s 15 proti 11 glasom, ostali člani so se vzdržali glasovanja.

G. učitelj L. Jelenc protestuje proti veljavnosti gla-sovanja, češ, da so tudi neudje glasovali proti Perkovemu predlogu; zato prosi g. predsednika, da konstatuje, kdo je član in kdo ni, ter nasvetuje, naj se razveljavi sklep.

G. predsednik opomni, da mu ni več mogoče dognati, kateri neudje bi bili glasovali.

3. O dozdanji denarni upravi je poročal blagajnik, g. Andr. Senekovič, kakor sledi:

A. Računski sklep za I. upravno leto.

(t. j. za dobo od 24. oktobra 1900 do 15. junija 1902)

Tek. št.	D o h o d k i	K	h
1	Udnina: od 825 udov za leto 1901 3300 K » 74 » » » 1902 296 »	3596	—
2	Ustanovnina:	464	—
3	Obresti od ustanovnine za l. 1901	12	27
4	Obresti od začasno naloženega denarja za l. 1901	82	78
	skupaj	4155	05

Tek. št.	T r o š k i	K	h
1	Razne tiskovine (vabila, pravila i. dr.)	160	20
2	Vnanjim odbornikom potnina k sejam (§ 15. društ. pravil)	189	60
3	Tisek društvenih knjig	1780	37
4	Vezava in razpošiljava knjig za l. 1901	136	20
5	Nagrada pisateljem	1340	—
6	Drugi upravni troški	51	90
7	V hranilnico naložena glavica	464	—
8	Gotovina v blagajnici dne 15. junija 1902	32	78
	skupaj	4155	05

Ustanovnina v znesku 464 K je naložena v mestni hranilnici ljubljanski na knjižico št. 33.117.

V Ljubljani, dne 15. junija 1902.

Senekovič l. r.,
blagajnik.

B. Računski sklep za II. upravno leto.

(t. j. za dobo od 16. junija 1902. do 15. junija 1903.)

Tek. št.	D o h o d k i	K	h
1	Blagajniški prebitek l. 1901.	32	78
2	Udnina: od 45 udov za leto 1901 180— K » 1158 » » » 1902 4632— » » 62 » » » 1903 248— »	5060	—
3	V plačna ustanovnina	518	—
4	Obresti od ustanovnine leta 1902	22	84
5	Obresti začasno naloženega denarja leta 1902: pri mestni hranilnici 73'29 K » poštne hranilnici 6'01 »	79	30
6	Za prodane knjige	71	52
7	Darila pet posojilnic	130	—
8	Nepokrit primankljaj	288	03
	skupaj	6202	47

Tek. št.	T r o š k i	K	h
1	Različne tiskovine	82	20
2	Vnanjim odbornikom potnina k sejam (§ 15. društvenih pravil)	126	60
3	Tisek publikacij za leto 1902	2937	—
4	Vezava in razpošiljava knjig	417	79
5	Nagrade pisateljem	1956	99
6	Drugi upravni troški	163	89
7	V hranilnico naložena glavica	518	—
	skupaj	6202	47

V mestni hranilnici ljubljanski na knjižico št. 33.117 naložena glavica znaša:

za leto 1901	464 K
» » 1902	518 »
skupaj	982 K

Darovali so posojilnice:

v Ljutomeru	20 K
» Trebnjem	20 »
» Mariboru	50 »
» Šmarju pri Jelšah	20 »
» Celju	20 »
skupaj	130 K

Južnoštajerska hranilnica v Celju je kupila knjig za 30 K. Posojilnica v Celju je kot ustanovnik plačala 80 K; a posojilnica v Kojnicah 40 K.

Senekovič l. r.,
blagajnik.

(Konec.)

Dopisi.

Goriško.

Iz sežanskega okraja nam piše prijatelj: V minulem šolskem letu so se nekoji učitelji baje pritoževali, da jim je c. kr. okrajni šolski svet določil premalo časa za izdelovanje referatov za uradno [okrajno učiteljsko konferencijo. Zaradi tega je c. kr. okrajni šolski svet na predlog stalnega odbora sklenil, da bo bodoča uradna okrajna učiteljska konferencija